

Kom nu, eld!

FRIEDRICH HÖLDERLIN

Kom nu, eld!

Tolkningar, efterord & anmärkningar
Aris Fioretos

ERSATZ

© Aris Fioretos 2013
© Ersatz, Stockholm 2013
Tolkningar från tyska Aris Fioretos
Efterord & anmärkningar Aris Fioretos
Omslagstypografi Håkan Liljemärker
Omslagsmålning Håkan Rehnberg
Grafisk form & sättning Ola Wallin
För- & eftersättsblad *Hamburger Folioheft*, s. 75 & 76
Tryck Spindulys, Litauen 2013
ISBN 978-91-87219-31-3

www.ersatz.se

SÅNGER.

Die Wanderung 10
    Vandringen 11
Der Rhein 18
    Rhen 19
Am Quell der Donau 34
    Vid Donaus källa 35
Friedensfeier 42
    Fredsfirande 43
Germanien 54
    Germanien 55
Patmos 62
    Patmos 63
Andenken 78
    Åminnelse 79
Der Ister 82
    Ister 83

UTKAST.

Der Einzige (Zweite Fassung) 90
    Den ende (Andra versionen) 91
Der Einzige (Dritte Fassung) 98
    Den ende (Tredje versionen) 99
Die Titanen 106
    Titanerna 107
Sonst nemlich, Vater Zeus... 112
    För annars, fader Zeus... 113
Heimat 116
    Hembygd 117
Ihr sichergebauten Alpen... 118
    Ni stadigt byggda alper... 119

Einst habe ich die Muse gefragt... 122
En gång frågade jag musan... 123
Wenn aber die Himmlischen... 126
Men när de himmelska... 127
Wie Vögel langsam ziehn... 134
Så som fåglar långsamt sträcker... 135
Dem Fürsten 136
Åt fursten 137
[*An die Madonna*] 140
[Till madonnan] 141
Wie Meeresküsten... 152
Som havskuster... 153
Wenn nemlich der Rebe Saft... 154
När nämligen rankans saft... 155
Das Nächste Beste 156
Det nästa bästa 157
[*Vom Abgrund nemlich...*] 162
[Ty från avgrunden...] 163
Kolomb 166
Colomb 167
Meinest du... 176
Menar du... 177
[*Der Vatikan*] 178
[Vatikanen] 179
Auffalbem Laube ruhet... 182
På gulnat lövverk vilar... 183
Die Nympe 184
Nymfen 185
Mnemosyne (Entwurf) 188
Mnemosyne (Utkast) 189

Mnemosyne 192
Mnemosyne 193
Der Adler 196
Örnen 197
Tinian 200
Tinian 201
Griechenland 204
Grekland 205
Was ist der Menschen Leben... 208
Vad är i människornas liv... 209
Was ist Gott... 210
Vad är Gud... 211
In lieblicher Bläue... 212
I ljuvligt blått... 213

BREV, ANMÄRKNINGAR.

Erster Brief an Casimir Ulrich Böhlendorff 220
Första brevet till Casimir Ulrich Böhlendorff 221
Zweiter Brief an Casimir Ulrich Böhlendorff 228
Andra brevet till Casimir Ulrich Böhlendorff 229
Anmerkungen zum Oedipus 234
Anmärkningar till *Oidipus* 235
Anmerkungen zur Antigonä 254
Anmärkningar till *Antigone* 255

KOMMENTARER.

Efterord 277
Anmärkningar 289

Sånger.

Die Wanderung.

- Glükseelig Suevien, meine Mutter,
Auch du, der glänzenderen, der Schwester
Lombarda drüben gleich,
Von hundert Bächen durchflossen!
5 Und Bäume genug, weißblühend und röthlich,
Und dunklere, wild, tiefgrünenden Laubs voll
Und Alpengebirg der Schweiz auch überschattet
Benachbartes dich; denn nah dem Heerde des Hauses
Wohnst du, und hörst, wie drinnen
10 Aus silbernen Opferschaalen
Der Quell rauscht, ausgeschüttet
Von reinen Händen, wenn berührt
- Von warmen Stralen
Krystallenes Eis und umgestürzt
15 Vom leichtanregenden Lichte
Der schneeige Gipfel übergießt die Erde
Mit reinestem Wasser. Darum ist
Dir angeboren die Treue. Schwer verläßt,
Was nahe dem Ursprung wohnet, den Ort.
20 Und deine Kinder, die Städte,
Am weithindämmernden See,
An Nekars Weiden, am Rheine
Sie alle meinen, es wäre
Sonst nirgend besser zu wohnen.
- 25 Ich aber will dem Kaukasos zu!
Denn sagen hört' ich
Noch heut in den Lüften
Frei sei'n, wie Schwalben, die Dichter.

Vandringen.

- Lycksaliga Suevien, min mor,
Likt den praktfullare system
Lombarda på andra sidan
Genomkorsas även du av hundra bäckar!
Och många träd, blommande i vitt och rött,
Och mörkare, vilda, fulla av djupt grönskande löv,
Och även Schweiz alper i din närhet
Skänker dig skugga; ty nära husets härd bor du
Och hör hur källan där inne
Porlar ur silvriga
Offerskålar, uthälld
Av rena händer, då varma strålar
- Vidrör isens kristaller
Och den snöklädda toppen,
Satt i skred av lättlivat ljus,
Översköljer jorden
Med renaste vatten. Därför är dig troheten
Medfödd. Det är tungt för den som bor
Nära ursprunget att lämna orten.
Och dina barn, städerna,
Vid sjön som slumrar i fjärran,
Vid Neckars ängar, vid Rhen,
Alla menar de att det ingenstans
Är bättre att bo.
- Men jag vill till Kaukasus!
Ty än idag
Har jag hört att
Fria i luften som svalor är diktarna.

Auch hat mir ohnediß
30 In jüngeren Tagen Eines vertraut,
Es seien vor alter Zeit
Die Eltern einst, das deutsche Geschlecht,
Still fortgezogen von Wellen der Donau
Am Sommertage, da diese
35 Sich Schatten suchten zusammen
Mit Kindern der Sonn'
Am schwarzen Meere gekommen;
Und nicht umsonst sei diß
Das gastfreundliche genennet.

40 Denn, als sie erst sich angesehen,
Da nahten die Anderen erst; dann sazten auch
Die Unseren sich neugierig unter den Ölbaum.
Doch als sich ihre Gewande berührt,
Und keiner vernehmen konnte
45 Die eigene Rede des andern, wäre wohl
Entstanden ein Zwist, wenn nicht aus Zweigen herunter
Gekommen wäre die Kühlung,
Die Lächeln über das Angesicht
Der Streitenden öfters breitet, und eine Weile
50 Sahn still sie auf, dann reichten sie sich
Die Hände liebend einander. Und bald

Vertauschten sie Waffen und all
Die lieben Güter des Hauses,
Vertauschten das Wort auch und es wünschten
55 Die freundlichen Väter umsonst nichts
Beim Hochzeitjubiläum den Kindern.
Denn aus den heiligvermählten
Wuchs schöner, denn Alles,

Dessutom anförtroddes mig
I yngre dagar något,
Att föräldrarna, det tyska släktet,
En gång för länge sedan,
Stilla burna av Donaus vågor
En sommardag, då de
Sökte skugga kom samman
Med solens barn
Vid Svarta havet,
Och inte för inte
Kallas detta Det gästvänliga.

Ty efter att ha sett på varandra
Närmade sig de andra först; sedan satte sig
Också de våra nyfiket under olivträdet.
Men när deras kläder vidrört varandra
Och ingen kunde förstå
Den andres eget tungomål skulle en tvist
Nog ha uppstått om svalkan
Inte brett ut sig under grenarna,
Den som så ofta sprider ett leende
Över de stridandes ansikten, och en stund
Såg de stilla upp, sedan räckte de
Tillgivet varandra händerna. Och snart

Bytte de vapen och alla
Husets kära ägodelar,
Även ord bytte de, och de vänliga fäderna
Önskade sig intet förgäves
Under barnens bröllopsjubel.
Ty ur de heligt vigda
Växte ett släkte upp,

Was vor und nach
60 Von Menschen sich nannt', ein Geschlecht auf. Wo,
Wo aber wohnt ihr, liebe Verwandten,
Daß wir das Bündniß wiederbegeh'n,
Und der theuern Ahnen gedenken.

Dort an den Ufern, unter den Bäumen
65 Ionias, in Ebenen des Kaisters,
Wo Kraniche, des Aethers froh,
Umschlossen sind von fernhindämmern den Bergen;
Dort wart auch ihr, ihr Schönsten! oder pflegtet
Der Inseln, die mit Wein bekränzt,
70 Voll tönten von Gesang; noch andere wohnten
Am Tayget, am vielgepriesnen Himettos,
Die blühten zuletzt; doch von
Parnassos Quell bis zu des Tmolos
Goldglänzenden Bächen erklang
75 Ein ewiges Lied; so rauschten
Damals die Wälder und all
Die Saitenspiele zusamt
Von himmlischer Milde gerühret.

O Land des Homer!
80 Am purpurnen Kirschbaum oder wenn
Von dir gesandt im Weinberg mir
Die jungen Pfirsiche grünen,
Und die Schwalbe fernher kommt und vieles erzählend
An meinen Wänden ihr Haus baut, in
85 Den Tagen des Mais, auch unter den Sternen
Gedenk' ich, o Ionia, dein! doch Menschen
Ist Gegenwärtiges lieb. Drum bin ich
Gekommen, euch, ihr Inseln, zu sehn, und euch,

Skönare än allt som förr och senare
Burit människors namn. Men var,
Var bor ni, kära anförvanter,
Så att vi åter kan upprätta förbundet
Och minnas de vördade fäderna?

Där vid stränderna under Joniens träd,
På Kaystros slätter
Där tranorna gläds åt etern,
Omgärdade av blånande berg i fjärran,
Där fanns också ni, ni skönaste! Eller brukade
Öarna som bekransade av vinrankor
Ljöd mäktigt av sång; åter andra bodde
Vid Taygetos, vid det lovprisade Hymettos,
De blomstrade till sist; men från
Parnassos källa till Tmolos
Guldglänsande bäckar ljöd
En evig sång; så susade
Skogar och strängaspel
I samklang den gången,
Rörda av himmelsk mildhet.

O Homeros land!
Vid det purpurfärgade körsbärsträdet eller då
De unga persikoplantorna som du sände mig
Grönskar på vinberget,
Och svalan, kommen från fjärran, har mycket att berätta
Och bygger sitt bo vid mina väggar
Under dagarna i maj, och även under stjärnorna,
Tänker jag på dig, o Jonien! Men
Människorna är nuet kärt. Därför kom jag hit
För att skåda er, ni öar, och er,

Ihr Mündungen der Ströme, Hallen der Thetis,
90 Ihr Wälder, euch, und euch, ihr Wolken des Ida!

Doch nicht zu bleiben gedenk ich.
Unfreundlich ist und schwer zu gewinnen
Die Verschlussene, der ich entkommen, die Mutter.
Von ihren Söhnen einer, der Rhein,
95 Mit Gewalt wollt' er ans Herz ihr stürzen und schwand
Der Zurückgestoßene, niemand weiß, wohin, in die Ferne.
Doch so nicht wünscht' ich gegangen zu seyn,
Von ihr und nur, euch einzuladen,
Bin ich zu euch, ihr Gratien Griechenlands,
100 Ihr Himmelstöchter, gegangen,
Daß, wenn die Reise zu weit nicht ist,
Zu uns ihr kommet, ihr Holden!

Wenn milder athmen die Lüfte,
Und liebende Pfeile der Morgen
105 Uns Allzueduldigen schickt,
Und leichte Gewölke blühn
Uns über den schüchternen Augen,
Dann werden wir sagen, wie kommt
Ihr, Charitinnen, zu Wilden?
110 Die Dienerinnen des Himmels
Sind aber wunderbar,
Wie alles Göttlichgeborne.
Zum Traume wirds ihm will es Einer
Beschleichen und straft den, der
115 Ihm gleichen will mit Gewalt;
Oft überraschet es einen,
Der eben kaum es gedacht hat.

Ni floders mynningar, ni Thetis salar,
Er, ni skogar, och er, ni Idas skyar!

Men jag tänker inte stanna.
Ovänlig och svår att vinna
Är den otillgängliga jag rymde från, modern.
En av hennes söner, Rhein,
Sökte med våld störta mot hennes hjärta och försvann,
Bortstött, ingen vet varthän, i fjärran.
Så skulle jag dock inte ha önskat lämna henne,
Och endast för att bjuda in er,
Ni Greklands gracer, ni himlens döttrar,
Tog jag mig hit för att ni,
Om resan inte är alltför lång,
Skall komma till oss, ni ljuva väsen!

När luften är lättare att andas
Och morgonen sänder sina kärleksfulla pilar
Till oss, de alltför tålmodiga,
Och lätta skyar blommar
Över våra skygga ögon,
Då skall vi fråga: varför kommer ni,
Chariter, till oss vildar?
Himlens tjänarinnor
Är dock underbara,
Liksom alla gudafödda.
Det blir till en dröm för någon
Som försiktigt nalkas, och straffar den
Som med våld vill bli dess like;
Ofta överraskas den
Som knappt ens skänkt det en tanke.

Der Rhein.

An Isaak von Sinclair

Im dunkeln Epheu saß ich, an der Pforte
Des Waldes, eben, da der goldene Mittag,
Den Quell besuchend, herunterkam
Von Treppen des Alpengebirgs,
5 Das mir die göttlichgebaute,
Die Burg der Himmlischen heißt
Nach alter Meinung, wo aber
Geheim noch manches entschieden
Zu Menschen gelangt; von da
10 Vernahm ich ohne Vermuthen
Ein Schiksaal, denn noch kaum
War mir im warmen Schatten
Sich manches beredend, die Seele
Italia zu geschweift
15 Und fernhin an die Küsten Moreas.

Jetzt aber drinn im Gebirg,
Tief unter den silbernen Gipfeln
Und unter fröhlichem Grün,
Wo die Wälder schauernd zu ihm,
20 Und der Felsen Häupter übereinander
Hinabschaun, taglang, dort
Im kältesten Abgrund hört'
Ich um Erlösung jammern
Den Jüngling, es hörten ihn, wie er tobt',
25 Und die Mutter Erd' anlagt',
Und den Donnerer, der ihn gezeuget,
Erbarmend die Eltern, doch
Die Sterblichen flohn von dem Ort,

Rhen.

Till Isaac von Sinclair

I murgrönans dunkel satt jag, invid skogens
Port, just då den gyllene middagen
Besökte källan och kom ned
För trapporna till alperna,
Som jag kallar de gudabyggda,
De himmelskas borg,
Från vilken enligt gammal tro
Många beslut ännu på hemlig väg
Når människorna; där
Förnam jag, utan att ana det,
Ett öde. Ty i den varma skuggan
Hade min själ
Rådslående med sig själv
Hunnit sväva mot Italien
Och längre bort, mot Moreas kuster.

Men nu, inne i berget,
Djupt under de silvriga topparna
Och den fägnande grönskan,
Där skälvande skogar
Och bergstinnar, den ena över den andra,
Dagen lång blickar ned på honom, där
I den kallaste avgrunden hörde jag
Ynglingen kvida om förlösning,
Ömkande
Hörde föräldrarna honom rasa
Och anklaga Moder Jord
Och Den åskande som avlat honom,
Men de dödliga flydde från platsen,

Denn furchtbar war, da lichtlos er
30 In den Fesseln sich wälzte,
Das Rasen des Halbgotts.

Die Stimme wars des edelsten der Ströme,
Des freigeborenen Rheins,
Und anderes hoffte der, als droben von den Brüdern,
35 Dem Tessin und dem Rhodanus,
Er schied und wandern wollt', und ungeduldig ihn
Nach Asia trieb die königliche Seele.
Doch unverständlich ist
Das Wünschen vor dem Schiksaal.
40 Die Blindesten aber
Sind Göttersöhne. Denn es kennet der Mensch
Sein Haus und dem Thier ward, wo
Es bauen solle, doch jenen ist
Der Fehl, daß sie nicht wissen wohin
45 In die unerfahrne Seele gegeben.

Ein Räthsel ist Reinent sprungenes. Auch
Der Gesang kaum darf es enthüllen. Denn
Wie du anfengst, wirst du bleiben,
So viel auch wirket die Noth,
50 Und die Zucht, das meiste nemlich
Vermag die Geburt,
Und der Lichtstrahl, der
Dem Neugebornen begegnet.
Wo aber ist einer,
55 Um frei zu bleiben
Sein Leben lang, und des Herzens Wunsch
Allein zu erfüllen, so
Aus günstigen Höhn, wie der Rhein,

Ty fruktansvärt var halvgudens raseri
Där han utan ljus
Vred sig i bojorna.

Stämman tillhörde den ädlaste av floder,
Den i frihet födde Rhen,
Som hyste andra hopp då han tog avsked
Däruppe ifrån bröderna, Tessin och Rhodanus,
Och fortsatte att vandra, otåligt driven
Mot Asien av sin kungliga själ.
Men utan förnuft
Är önskan inför ödet.
Blindast av alla
Är dock gudasöner. Ty människan
Känner sitt hus, och djuret vet
Var det skall bygga,
Men deras oerfarna själ är dömd
Att inte veta varthän.

En gåta är rena källan. Knappt
Ens sången kan avslöja den. Ty
Som du började skall du fortsätta,
Även om nöden
Och tukten har sin verkan,
Förmår födseln dock det mesta,
Och ljusstrålen
Som möter den nyfödde.
Men var finns någon
Så lyckligt lottad,
Född från gynnsamma höjder
Och ur heligt sköte,
Att han förblir fri hela sitt liv

Und so aus heiligem Schoose
60 Glücklich geboren, wie jener?

Drum ist ein Jauchzen sein Wort.
Nicht liebt er, wie andere Kinder,
In Wickelbanden zu weinen;
Denn wo die Ufer zuerst
65 An die Seit ihm schleichen, die krummen,
Und durstig umwindend ihn,
Den Unbedachten, zu ziehn
Und wohl zu behüten begehren
Im eigenen Zahne, lachend
70 Zerreißt er die Schlangen und stürzt
Mit der Beut und wenn in der Eil'
Ein Größerer ihn nicht zähmt,
Ihn wachsen läßt, wie der Bliz, muß er
Die Erde spalten, und wie Bezauberte fliehn
75 Die Wälder ihm nach und zusammensinkend die Berge.

Ein Gott will aber sparen den Söhnen
Das eilende Leben und lächelt,
Wenn unenthaltam, aber gehemmt
Von heiligen Alpen, ihm
80 In der Tiefe, wie jener, zürnen die Ströme.
In solcher Esse wird dann
Auch alles Lautre geschmiedet,
Und schön ists, wie er drauf,
Nachdem er die Berge verlassen,
85 Stillwandelnd sich im deutschen Lande
Begnüget und das Sehnen stillt
Im guten Geschäfte, wenn er das Land baut,
Der Vater Rhein, und liebe Kinder nährt
In Städten, die er gegründet.

Och endast uppfyller
Sitt hjärtas önskan som denne Rhen?

Därför är hans ord ett jubel.
Han älskar inte som andra barn
Att gråta i sina lindor;
Ty där de vindlande stränderna
Först smyger upp vid hans sida
Och törstiga slingrar sig runt
Den obetänksamme, och kräver
Att med egna tänder
Beskydda honom,
Sliter han skrattande sönder ormarna
Och störtar iväg med bytet, och om en högre makt
Inte tämjer honom
Utan låter honom växa, måste han likt blixten
Klyva jorden, och som förtrollade flyr skogarna
Efter och bergen sjunker samman.

Men en gud vill bespara sönerna
Det hastande livet och ler
Då floder som denna, otyglade
Men hämmade av heliga alper,
Rasar mot honom i djupet.
I en sådan smedja skall sedan
Även allt det ädla smidas,
Och skönt är det när fader Rhen
Därefter lämnar bergen och
Lugnt rör sig i det tyska landet,
Nöjd och med längtan stillad
I goda sysslor, då han odlar marken
Och livnär kära barn
I städer han grundat.

90 Doch nimmer, nimmer vergißt ers.
Denn eher muß die Wohnung vergehn,
Und die Sazung und zum Unbild werden
Der Tag der Menschen, ehe vergessen
Ein solcher dürfte den Ursprung
95 Und die reine Stimme der Jugend.
Wer war es, der zuerst
Die Liebesbande verderbt
Und Strike von ihnen gemacht hat?
Dann haben des eigenen Rechts
100 Und gewiß des himmlischen Feuers
Gespottet die Trotzigen, dann erst
Die sterblichen Pfade verachtend
Verwegnes erwählt
Und den Göttern gleich zu werden getrachtet.

105 Es haben aber an eigner
Unsterblichkeit die Götter genug, und bedürfen
Die Himmlischen eines Dings,
So sinds Heroën und Menschen
Und Sterbliche sonst. Denn weil
110 Die Seeligsten nichts fühlen von selbst,
Muß wohl, wenn solches zu sagen
Erlaubt ist, in der Götter Namen
Theilnehmend fühlen ein Andrer,
Den brauchen sie; jedoch ihr Gericht
115 Ist, daß sein eigenes Haus
Zerbreche der und das Liebste
Wie den Feind schelt' und sich Vater und Kind
Begrabe unter den Trümmern,
Wenn einer, wie sie, seyn will und nicht
120 Ungleiches dulden, der Schwärmer.

Men aldrig, aldrig skall han glömma det.
Ty förr måste människans boning och ordning
Gå förlorade, och hennes dag
Förvankas, innan en sådan
Skulle glömma sitt ursprung
Och ungdomens rena stämma.
Vem var det som först
Fördärvade kärlekens band
Och gjorde snaror av dem?
Sedan hånade de trotsiga
Vissa om den egna rätten
Och den himmelska elden
Föraktfullt de dödliga stigarna,
Valde därefter övermodet
Och traktade efter att likna gudarna.

Men egen odödlighet
Är gudarna nog, och
Behöver de himmelska någonting,
Så är det heroer och människor
Och andra dödliga. Ty eftersom
De saligaste själva inte har någon känsla
Måste väl en annan, om sådant är tillåtet
Att säga, känna deltagande
I gudarnas namn,
Honom behöver de; men
Deras lag är sådan
Att den som vill vara som de
Och inte tål olikhet, den svärmaren,
Skall skövla sitt eget hus,
Kalla det han håller kärast för fiende
Och begrava far och barn i spillrorna.

Drum wohl ihm, welcher fand
Ein wohlbeschiedenes Schiksaal,
Wo noch, der Wanderungen
Und süß der Leiden Erinnerung
125 Aufrauscht am sichern Gestade,
Daß da und dorthin gern
Er sehn mag bis an die Grenzen
Die bei der Geburt ihm Gott
Zum Aufenthalte gezeichnet.
130 Dann ruht er, seeligbescheiden,
Denn alles, was er gewollt,
Das Himmlische, von selber umfängt
Es unbezwungen, lächelnd
Jezt, da er ruhet, den Kühnen.

135 Halbgötter denk ich jezt
Und kennen muß ich die Theuern,
Weil oft ihr Leben so
Die sehnende Brust mir beweget.
Wem aber, wie, Rousseau, dir,
140 Unüberwindlich die Seele
Die starkausdauernde, ward
Und sicherer Sinn
Und süße Gaabe zu hören,
Zu reden so, daß er aus heiliger Fülle
145 Wie der Weingott, thörig göttlich
Und gesezlos sie die Sprache der Reinesten giebt
Verständlich den Guten, aber mit Recht
Die Achtungslosen mit Blindheit schlägt
Die entweihenden Knechte, wie nenn ich den Fremden?

Därför är den lycklig som funnit
Ett väl förunnat öde,
Där minnet av vandringarna
Och de ljuva plågorna
Ännu brusar vid säker strand,
Så att han än här, än där,
I glädje kan skåda ända till de gränser
Som Gud märkte ut vid hans födelse
Som hans hemvist.
Då vilar han saligt försynt,
Ty allt han önskade,
Det himmelska, omsluter nu självmant
Obetvingat, leende
Den djärve där han vilar.

På halvgudar tänker jag nu
Och att jag måste känna de dyra,
Ty så ofta har deras liv
Rört mitt långtande bröst.
Men den vars själ
Likt din, Rousseau, blivit okuvlig,
Stark och uthållig,
Och har ett säkert sinne
Och den ljuva gåvan att lyssna,
Att tala så att han ur helig fullhet
Lik vinguden, dåraktigt gudomlig
Och laglös, låter de goda förstå
De renastes språk, men med rätta slår
De vanvördiga trälar som ej visar aktning
Med blindhet, vad skall jag kalla denne främling?

150 Die Söhne der Erde sind, wie die Mutter,
Allliebend, so empfangen sie auch
Mühlos, die Glücklichen, Alles.
Drum überraschet es auch
Und schrökt den sterblichen Mann,
155 Wenn er den Himmel, den
Er mit den liebenden Armen
Sich auf die Schultern gehäufft,
Und die Last der Freude bedenket;
Dann scheint ihm oft das Beste,
160 Fast ganz vergessen da,
Wo der Stral nicht brennt,
Im Schatten des Walds
Am Bielersee in frischer Grüne zu seyn,
Und sorglosarm an Tönen,
165 Anfängern gleich, bei Nachtigallen zu lernen.

Und herrlich ists, aus heiligem Schlafe dann
Erstehen und aus Waldes Kühle
Erwachend, Abends nun
Dem milderen Licht entgegenzugehn,
170 Wenn, der die Berge gebaut
Und den Pfad der Ströme gezeichnet,
Nachdem er lächelnd auch
Der Menschen geschäftiges Leben
Das othemarme, wie Seegel
175 Mit seinen Lüften gelenkt hat,
Auch ruht und zu der Schülerin jezt,
Versöhnend zu der Braut
Der Bildner sich
Der Tagesgott zu unserer Erde sich neiget.

Likt modern älskar jordens söner
Allt, så mottar de även
Allt utan möda, de lyckliga.
Därför överraskar det också
Och förfärrar den dödlige mannen,
Då han begrundar himlen
Som han med älskande armar
Hopat på axlarna,
Och betänker glädjens börda;
Då tycks det honom ofta bäst
Att nästan helt förgäten
Vistas i skogens skugga
Där strålen inte bränner,
I den friska grönskan vid Bielsjön,
Och sorglöst fattig på toner
Likt nybörjaren lära av näktergalarna.

Och härligt är att sedan resa sig
Ur helig sömn, att vakna
Av skogens svalka och nu på kvällen
Vandra mot det mildare ljuset,
När den som byggde bergen
Och tecknade flodernas lopp,
Efter att med sina vindar som segel
Leende ha styrt
Även människornas
Verksamma liv, det andlösa,
Också vilar, och försonligt
Böjer sig nu skaparen
Mot eleven, bruden,
Dagsguden lutar sig ned mot vår jord.

180 Dann feiern das Brautfest Menschen und Götter
Es feiern die Lebenden all,
Und ausgeglichen
Ist eine Weile das Schiksaal.
Und die Flüchtlinge suchen die Heerberg,
185 Und süßen Schlummer die Tapfern,
Die Liebenden aber
Sind, was sie waren, sie sind
Zu Hauße, wo die Blume sich freuet
Unschädlicher Glut und die finsternen Bäume
190 Der Geist umsäuselt, aber die Unversöhnten
Sind umgewandelt und eilen
Die Hände sich ehe zu reichen,
Bevor das freundliche Licht
Hinuntergeht und die Nacht kommt.

195 Doch einigen eilt
Diß schnell vorüber, andere
Behalten es länger.
Die ewigen Götter sind
Voll Lebens allzeit; bis in den Tod
200 Kann aber ein Mensch auch
Im Gedächtniß doch das Beste behalten,
Und dann erlebt er das Höchste.
Nur hat ein jeder sein Maas.
Denn schwer ist zu tragen
205 Das Unglück, aber schwerer das Glück.
Ein Weiser aber vermocht es
Vom Mittag bis in die Mitternacht,
Und bis der Morgen erglänzte
Beim Gastmahl helle zu bleiben.

Sedan firar människor och gudar bröllop,
Allt levande firar,
Och för en stund
Väger ödet jämnt.
Och flyktingarna söker härbärke
Och de tappra ljuv slummer,
Men de älskande
Förblir vad de varit, de är
Hemma där blomman gläds
Åt den ofarliga glöden och anden susar
Runt de mörka träden, men de oförsonade
Är förvandlade och skyndar nu
Att räcka varandra händerna
Innan det vänliga ljuset
Går ned och natten kommer.

För några ilar detta
Snabbt förbi, andra
Behåller det längre.
De eviga gudarna är alltid
Fulla av liv; en människa
Kan dock behålla det bästa i minnet
Ända in i döden,
Och då upplever hon det högsta.
Var och en har likväl sitt mått.
Ty olyckan är tung att bära,
Men lyckan än tyngre.
En vis man förmådde dock
Att från middag till midnatt
Och tills morgonen grydde
Förbli klar så länge gästabudet varade.

210 Dir mag auf heißen Pfade unter Tannen oder
Im dunkel des Eichwalds gehüllt
In Stahl, mein Sinclair! Gott erscheinen oder
In Wolken, du kennst ihn, da du kennest
Des Guten Kraft, und nimmer ist dir
215 Verborgnen das Lächeln des Herrschers
Bei Tage, wenn
Es fieberhaft und angekettet das
Lebendige scheineth oder auch
Bei Nacht, wenn alles gemischt
220 Ist ordnungslos und wiederkehrt
Uralte Verwirrung.

Om Gud nu skulle uppenbara sig för dig,
På den heta stigen under granar
Eller i ekskogens dunkel, höljd
I stål eller i moln, skulle du, min Sinclair,
Känna igen honom, ty du känner
Det godas kraft, och aldrig
Undgår dig härskares leende
Under dagen, då det levande
Tycks febrigt och fjättrat, eller också
Om natten, då allting blandas
Utan ordning och uråldrig förvirring
Vänder åter.